

Života jasm a stínem.

Proč děvčata z farem odcházejí do měst?

Otázka, jak udržeti mladý do-rost na farmách, stává se rok od roku palčivější, vzor tomu, že se způsob života na farmách značně zlepšil. Farmer dostává nyní po-štu až na svou farmu, odbírá de-ní časopisy, má telefon a venkov-ské školy jsou značně zdokonalen-y. Přitažlivost města však jest mocná a proud z farem k němu rok od roku silnější. Jestli ven-kov nemá mládeži něco, co by jí přitáhlo k životu na venkově, mluví se o něm jako o ztracené věci, kterou je třeba najít. Mladé děvčata, které je-ště v mládí táhne, bude proud od farem k městům stále mocněj-ším a mocnější. Píše Maude Beverová v čas. "The Twentieth Century Farmer".

Farmářské děvče dnešního dne jest vyvinutá inteligence. Ven-kovské školy jsou dokonalejší než byly za minulé generace, čtení jest rozšířeno, skoro na každé farmě najdeme denní časopisy a měsíční Magazine a konečně se také více cestuje. Není více žán-rových zvláštností jet do města. Je-ště v minulém dvacetiletí bylo to něčím slavným, když děvče z far-my se jelo podívat do velkého mě-sta a každý jí tam z daleka po-znal. Dnes chodíme ve velkých městech stále kolem děvčat z fa-rem na návštěvu nebo do divadla přijedou a ani nám nenapadne podívat se na ni a většinou zájmem, poněvadž se ani v obličeji ani v chování od městských děvčat ne-liš. Nic nás také nepřekvapí, když se zastavíme návštěvou ně-keho na farmě a domáci domovský sednou ku pianu a zahrají nám nejlepší skladby a zazpívají nej-lepší písně. To vše již farmář-ské děvčata mají a přece se zdá, že vše to slouží jenom za vna-dilo, aby je zláskalo k městu.

Mnoho děvčat z města stráví v letě nějaký týden na venkově a zase děvčata z farem přicházejí na návštěvu ku svým městským přítelkyním. Ta je ovšem snáží pobavit v městě co nejlépe a tu takové děvče z venkova vidí, že v městě mají děvčata zábavy, že mají poměrně krátkou dobu pra-covní, že si volí zaměstnání, které se jim zamlouvá, k němuž mají schopnosti, vidí, že mají vždy ně-jaký dollar svůj vlastní a plat, který dostávají děvčata v mě-stech, zdá se takovému děvčátku z farmy něčím přímo obrovským. Ona nemá nikdy svých vlastních pět dolarů a otec tvrdí, když jí dá všechno opatření a oděv, že nemá žádné další potřeby pro své vlastní peníze. Takové děvčátko z farmy vidí, že její bývalá druž-ka, která odešla na službu do mě-sta, má jen jisté hodiny pracovní a pak čas prázdný pro sebe a svou zábavu. Jestli je u dobrých lidí, nakládá se a ní dobře. Ať se jí nakazuje cokoli, vždycky jest u Američanů ve zvyku říci "pro-sím". Jestli jest to děvče tonzi-ční po čestě a poučení, má v městě veřejné knihovny, čítárny, večer-ní školy a sotva se najdou tač za-městnavatelé, kteří by děvčeti v jejich návštěvě zbraňovali, naopak je obvyčejně ve snaze vzdělání pospírují a sami jí pomáhají.

Deviče z farmy na návštěvě v městě vidí, že matka její přítel-kyňe vypadá dosud svěží a proti její matce vlastně velmi mladou, ač je třeba v letech pokročilejší. Vidí, jak tato městská matka be-re zájem o vše, co se týče její de-ry a diví se tomu, že její přítel-kyňe rozmlouvá volně se svou matkou o záležitostech, jako ona by se neodvážila své matce sdělo-vat, poněvadž ta má sama chu-dák plno jiných starostí, než aby si obtěžovala ještě hlavu soukro-mnými záležitostmi svých dětí.

Devičátko z farmy by si tak přálo, aby její dobrá, ustaraná matka mluvila také o něčem jin-ém než jen o slepicích, zahrádce a mléku. Jsou to sice důležitá věci, ale svět není přece jen sloučen z kufat, řetkyčky, zelí a smotany a tak se takové farmářské děvče-ře zdá, že obzor jejího života jest omezen nastat, pracování chlév-ky a kůrniky — a dít nemá žán-ně vyhládky.

Často se dívá a malého domeč-ku, který jest velkou rostlinou přeplněn, na velikou maštal, do-ma se musí zaměstnat a marně jest naléhání matky, aby se něco

obětovalo na pohodlí a dům. Na-před musí býti stroje a jiná a ji-ná zařízení do hospodářství. Snad, až většina dětí odejde, pak se te-prve rozhodnou postavit větší o-bydli a tu zase v tom velkém do-mě je pusto a prázdno — a ona a matka musí se o něj starati, aby ho nějak zaplnily a udržely v pořádku.

Ona sice uznává, že nemá na světě lepšího přítele než své rodi-če a lepšího opatření než doma u nich, ale — to nešťastné ale —! Všichni pracují doma jen k tomu cíli, aby se zvelebilo hospodářství. Matka musí prositi o každý cent, a děvčata si ho musí jít vydělat jinam. Jestli někde matka roz-hoduje společně s otcem i ve fi-nančních záležitostech, hnedle je známa v okolí jako 'komandant' a říká se o nich, že "tam ženská nosí kalhoty".

To jsou samé věci, které nejsou pro farmářské děvčátko vábné. Proti těm na druhé straně vidí jen lesklý povrch života městské-ho. Nemá příležitosti nahlédnouti i do jeho stinných stránek. Jak dalece městské pohodlí a vymo-ženosti pronikly na farmy, slouží jen jako za vna-dilo k přilákání mládeže z venkova do měst. Spol-ková vláda a jednotlivé státy sna-ží se o nápravu velikými komise-mi, které studují a zkoumají ven-kovský život, ale vzor tomu, při-val z farem do měst jest nepřetr-žitým a zdá se ještě každým ro-kem zvětšovat.

Amerika 1000 let před Kolumbem.

Před několika lety usadila se v jedné z nejstarších a nejúprav-nějších ulic San Franciska v Ka-lifornii buddhistická misie japo-nská, která tam chtěla pokračova-ti v úloze jiné misie, též budd-histické, jež tam pracovala v V. století, a skládala se rovněž jako tato nyníjší z pěti kněží. Ředi-telem nové misie byl Dr. Šuyo Sonoda, jenž býval dříve v Me-xiku, aby tam studoval zbytky chrámů a jiných památek rázu buddhistického, též jiní učenci se věnovali této studii, a tak se dokázalo, že asijské buddhisté byli v Americe dávno před jejími ob-jevením od Evropanů.

Čínská historie vypravuje o návštěvě jednoho buddhistického kněze ve Fusang (tak starí Či-ňané nazývali Ameriku). Událost ta byla zapsána do čínských ar-chievů dynastie Liang a odtud jí vypsal čínský historik Ma Tuan Lin. Tento tedy píše, že se budd-histický kněz Hui Sen, rodem z Kabulu (Afghanistan), vrátil se r. 499 ze země Fusang a r. 502 se představil císaři Wu-Ti-ovi; na-bídl mu různé zvláštnosti ze země Fusang, mezi jiným jakýsi druh hedvábní, jehož nitě bylo velmi těž-ko přetrhnout. Bylo to asi vláknou mexické agave. Císař uložil jed-nomu ze čtyř hlavních mandari-nů, Yu Kie, aby vše, co mu kněz sdělil, napsal, a tak se zpráva ta zachovala na naše doby. Hui Sen vypravoval, že ve Fusang nezna-li v minulých dobách učení Budd-hova až do doby císaře čínského Ta-Minga, z dynastie Sung, kdy r. 458 bylo pět buddhistických mnichů z Kabulu ve Fusangu. Ti prohledali zemi a šílili učení a sochy Buddhovy. Učení to do-cházelo přijeti a obyvatelstvo při-pisovalo své mravy novým zá-konům. Hui Sen popisuje cestu kol ostrovů Aleutských a Alasky, a říká jejich obyvatel Mluví o hojnosti rostliny agave, jež jak vyráží ze země, podobá se hau-busu; vláknou dobytá zpod kůry předou na šaty a na krajky. Mlu-ví o červených hrnkách (asi plo-dy kaktů), o hojnosti mědi; o že-lezě však nemluví a tvrdí, že tam není peněz zlatých ani stříbrných. Dále zevrubně říká mravy a zvyky obyvatelů, způsob vlády, slátky, pohyby, způsob života a oděvu a starby obydlí; mluví, že tam ne-mají vojska ani zbraní, ani měst (hranzených), ani penozní. Léčení odpovídá památkám zachovaným hlavně v Mexiku.

V Mexiku, v Texasu a na Flori-dě bylo podání o návštěvě jistě zvláštní osobnosti bílé pleti, oú-čeně v dlouhých šat a plášti, jež nabá-dala lid, aby se vystříhal střech ži-vo, aby žil spravedlivě, střídavě v míru. Na konce se mu však

dostalo krutých pronásledování a hrozila mu smrt; tu zmizel zane-chav otisk nohy na skále. U ves-nice Magdalena posavad stojí so-cha na skále postavená na jeho památku. Jmenoval se Wi-Si-Pekoča, což je přepis jména Hui-Sen-biku (bikuš—mnich).

Nauka, jež se přičítá těmto ka-zatelům, shoduje se s naukou buddhistickou; a také náboženské obvyčeje a víra národů mexických, v Yukatanu a střední Americe; stavby a architektura, kalendář, jejich jména i jiné věci nalezené u nich od Španělů, když těch zemí dobyli, vykazují silné shody s jednotlivostmi náboženství a civi-lizace asijské, takže ostatně mnozí badatelé, kteří čínských zpráv ani neznali, jako Edward P. Vining, připouštějí jakési styky mezi A-merikou a Asií již na začátku křes-tianské éry.

A opravdu, srovnáme-li asijská jména a některými americkými, nacházíme zajímavé podobnosti. Tak na příklad Buddha slove ji-nak Gautama a Sakya, a ejhle, v Americe máme území Gaucte-mala, Hautama atd., a rovněž ve slově 'Guatemocin' (veliký kněz). Buddhističtí kněží v Tibetě a v sev. Číně nazývají se lama, mexi-čtí tlama. Jeden kněz, jenž žil na ostrově v řece Colorado, jme-noval se Quatu-Sacca, což vypadá jako spojení jmen Gautama a Sa-kyu.

Nejsou-li však tyto filologické důvody dosti přesvědčivé, jsou památky oděvu, obrazů, sošek, vyřezávaných desek, ornamentů, chrámů, pyramid na podiv po-dobné a nelze je důvodně přičíst jinému náboženství než buddhi-smu. Tak v Gampenecky nalezena veliká socha, představující věr-nou postavu buddhistického kně-ze; v Palenque nalezena soška Buddhy sedícího na zkřížených nohou na sedadle, utvořeném dvě-ma lvy obrácenými k sobě zády, jak často lze vidět v Indii a v Či-ně. Mezi Aztéky byl nalezen bůh o tváři slon, patrně představa in-dického Ganěše. Ve výklencích chrámů v Uxmale a v Palenque nalezeny tytéž sochy Buddhy se-dícího na zkřížených nohou, aure-olou kolem hlavy, jaké vidáme ve výklencích zevně i avnitř buddhi-stických chrámů v Číně, Japonsk-u, v Indii. V Palenque nalezena vy-seknutá ve zdi sloní hlava; v Indii pak je slon obvyklým symbolem Buddhy. Nezapomínáme, že v Americe sloni nejsou.

Další důkazy styků Asiie s A-merikou předkolumbovskou vidí Francouz Dr. La Plongeon, jenž o jazyku maskem v Yukataně pí-še, že "prý třetina tohoto jazyka upouští na řečtinu. Kdo přinesl do Ameriky řeč Homérovu? Ane-bu kdo přinesl do Hellady řeč Majů? Řečtina je sestra sanskretu; můžeme to popřít u řeči maj-ské? Anebo snad byly sanskret a majština současnými? Opravdu, nezdá se pravděpodobno, aby pět či šest mnichů bylo zanechalo v Americe tak hluboké stopy své řeči v cizím jazyku. Avšak ne-chemeli přiznati vliv Asiie přes Pacifik na Majy v Americe, pak nám zbývá přijati vliv Asiie přes Řecko přes Atlantik (bývalou propadlou do moře Atlantidu!). Tato druhá domněnka nabyla o-pory v nálezu a v rozluštění ta-jemného a vevyznamného ná-lezu Le Plongeon-ova, naohře zmí-něného mexického rukopisu na zvaného rukopisem Trojanským. Rukopis ten vypravuje o propad-nutí se veliké pevniny, jež mohlo se přihnouti 8000 let před dobou rukopisu. Dle něho prý potopa a zemětřesení zničily za jedinou noc a den ohromnou zemi se mnoha miliony obyvatelů.

Anglické a americké sufražetky.

Minulý týden hlasováním bylo ve státě Michigan o otázce žens-kého volebního práva a bylo to poraženo velkou většinou, uno-bem větš, nežli při loňských vol-bách listopadových. Než třeba jiti daleko pro vysvětlení a přelomu tohoto obratu smýšlení. Vystře-dnost anglických sufražetek mají svůj vliv i v této zemi, kde o nich časopisy přinášejí stoupavé ka-belograny. Cizí ženská agitace o ženské volební právo v Americe.

Tato agitace ve Spojených Stá-tech vedena byla dosti úspěš-ně — ráz takový vstihla již socha Susan B. Anthony-ová, jež první vabánila značnou část mečí amerických ženami pro otázky politiky a ro-

HUDEBNINY

které máme na skladě:

Není snad ničeho, co by tak mysl naši vzpřížilo a domácnost zpříjemnilo, jako zpěv a hra na organ nebo piano. Proto také jest málo domovů, kde by ku svému obveselení varhany aneb piano neměli a abychom mnohým krajanům výběr zvláště pěkných a, pokud možno, nejvíce populárních písní a hudebních kusů pro tanec a poslechnutí usnadnili, uvádíme zde seznam hudebnin, které máme na skladě:

ALBUM ČESKÝCH PÍSNÍ, obsahující 50 nejpopulárnějších národních písní.....50c — poštou 55c
BESEDA, český národní tanec se slovy.....40c — poštou 45c
ČESKÝ TANEČNÍ VĚNEČEK — "Kukačka", valčík — "Za čtyřák", polka — "Sousedská", valčík — "Radecký" pochod.....50c — poštou 55c

Následující hudebniny prodáváme jednotlivě po 25c aneb 3 kusy za 50c.

VESNÍČKO MÁ — valčík.	KDYŽ JÁ LIBĚ SPÍM — valčík.
U STUDÁNKY — píseň.	EMANE — pochod.
KOLOVRAT — polka.	LOUKA ZELENÁ — valčík.
VE ZBUZANECH — polka.	ČUPR CHABA — polka.
PRODANÁ NEVĚSTA — pochod.	HOLUBIČKA — valčík.
MŮJ JENÍČKU — valčík.	ŠATEČEK — valčík.
PRI MĚŠÍČKU — valčík.	KDE DOMOV MŮJ? a
U ZVONU — polka.	HEJ, SLOVANĚ!
NA MARJÁNCE — polka.	SIROTEK — valčík.
NA ŠIBATO — polka.	TEN KRÁSNÝ ČAS — valčík.

NOVÉ SKLADBY OD F. KMOCHA.

MŮJ KONÍČEK — pochod.	PODE MLEJNEM — pochod.
JARA MLÁDÍ — pochod.	ČESKÁ MUZIKA — pochod.
KOLÍNE, KOLÍNE — pochod.	ZELENÝ HÁJOVĚ — pochod.
HOJ, MARENKO! — pochod.	MUZIKY, MUZIKY — pochod.
ANDULKO ŠAFAŘOVA — pochod.	PO STARODÁVNĚ — mazurka.
JARABÁČEK — pochod.	NAŠE LÁSKA — pochod.

Objednávky s příloženým obnosem adresujte na:

Pokrok Publishing Co.,

1417-419 So. 13th St. OMAHA, NEBRASKA

vnosti občanské. V některých zá-padních státech ženy dosáhly vo-lebního práva bez všechých vel-kých demonstrací a v žádném tom státě nestalo se nic z toho, čeho se obávají jinak třeba dobře mí-nící muži, kteří volební právo a sídelním městě lidé z celé země, mnozí z nich jistě v nadadě až při-lík "povznesení" a za takových okolností se stane vělečios.

tech v Unii mohly se podíleti na volbách kongresníků, nikdo nedo-volil si uraziti je. A pak ještě musíme uvážiti, že v den před inaugurací prezidentovou byli v sídelním městě lidé z celé země, mnozí z nich jistě v nadadě až při-lík "povznesení" a za takových okolností se stane vělečios.

Jest to pěkné vzpomínati na staré časy, jest to chvályhodné mít v úctě tradici, ale sotva bylo by to mondyrní bráti na věk přítomnosti měřičko sto roků staré. Protože naši dědečkové a babičky svítily si loučí neb čadícím kahan-cem, měli bychom si odpřáti ply-nového neb elektrického světla!

Protože za jejich času nebylo žele-znice, telegrafů, telefonů a elek-trických drah a těch mnohých ji-ných nesčetných moderních vymo-žeností, měli bychom se jejich zřikati z úcty a piety k nim? A zrovna jako tyto moderní vymo-ženosti mění materiální stránku života, tak se mění i stránka mravní, u některých lidí rychleji, u jiných pomaleji. Dnešní celko-vě nazírání na život jest jiné, než-li bylo omu před sto, ba i před padesáti lety. Tak se to má i s otázkou ženského volebního prá-va. Nebylo to výběrem a přáním žen, že nuceny jsou konkurovati s muži v obchodech, v průmyslu, v profesích, v trhu na práci a nebylo to vinou žen, že se pomě-ry vytvářily, které přímo žádají, aby nejenom jedna polovička ná-roda, nýbrž národ celý řídil úre-ní společnosti.

Americké ženy ve své agitaci o ženské volební právo počínaly si důstojně, ale přes to trpě násled-kem vystřehlosti, jichž se dopu-ští sufražetky anglické. Za amo-vické sufražetky americký národ neměl nikdy příčiny stýditi se, a-le měl dosti příčiny stýditi se za ty "mudry", kteří zkanili přívod sufražetek ve Washingtonu v den 3. března. Ostatně oni se za to stydí sami, neboť když onyby přex pět set žen poschodovaly do kapitální budovy, kam přinesly žádosti, aby byly ve všech stá-

LOUIS BERKA,
 Český právník a veřejný notář
 336 Bee Bldg., Omaha

Vymáhá účelství a srovnává majetek zle i v soudech. Má vám dobru radu a zastupí vás ve všech soudních případech. TEL. DOUGLAS 997

Nesmíte zameškati

vhodnou dobu k sazení stromů

Nejlepší sazenice stromů
 jabloní, hrušní, třešní, broskví atd., dostanete u

ANT. BARÁKA,
 2408 So. 29. St. Omaha

Ceny na požádání. Ob-jednávky se vyřizují přesně a rychle. 38-2c

Telephone: Douglas 3258.

JAN YIRÁK

český pozemkový a pojišťovní jednatel

a generální kontraktor pro zavážení vod a kanálů zle i na venkově.

Žádám všude krajanů: Přijďte aneb zavolejte nás te-lefonem. S ochotou Vám poslužíme. 37-

Úřadovna v č. 1241 již. 10. ulice, Omaha, Nebr.